

Received 07.04.2020
Accepted 07.08.2020

İslamiyet'in Kadınların Spor Yapma Durumları Üzerine Etkisi (Kütahya-Eskişehir İli Örneği)*

Seher Aytaş¹, Seydi Karakuş²

Özet

Araştırmanın amacı kadınların dini düşüncelerinin spor yapma durumlarına etkisini incelemektir. Araştırmanın çalışma evreni Türkiye'deki kadınlardan oluşurken örneklem grubunu ise Eskişehir ve Kütahya illerinden random yöntem ile seçilmiş (Eskişehir'den 398 ve Kütahya'dan 418) 816 kadından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak birinci bölümünde 8 kişisel bilgi sorusu, ikinci bölümünde ise spor yapma ve dini görüşleri ölçmeye yarayan sorulardan oluşan ve Canbaz (2004) tarafından derlenen Değişen Toplumlar Din ve Spor anket formu kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler yüzde, frekans değerleriyle açıklanmış, spor yapma durumu, dindarlık ve din spor kavramları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Ki-Kare testi uygulanmıştır. Sonuç olarak spor yapma ile dini açıdan kadın ve erkeğin birlikte spor yapmaması, kadınların erkeklerin görebileceği yerde spor yapmaması, dine aykırı tarzda giyilen sporların seyredilememesi arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Yine dindarlık ile spor yapma durumları arasında anlamlı ve ters orantılı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca dindarlık ile dinin sporu teşvik etmesi, din spora karışmaması, dine aykırı giyim tarzıyla spor yapılmaması, kadın ve erkeğin birlikte spor yapmaması, kadınların erkeklerin görebileceği yerlerde spor yapmaması ve dine aykırı giyim tarzıyla yapılan sporun seyredilmemesi arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler:

İslamiyet, Kadın, Spor yapma, Durum, Etki

Investigation Of The Effect Of Islam On Status Of Doing Sport Of Women (Kütahya-Eskişehir Sample)

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of religious ideas on the sporting status of the women. While the study population is composed women living in Turkey the sample group, consists of 816 women (Eskişehir 418 and Kütahya 396), selected with random method. In the study, Religion and sport in changing society questionnaire created by Canbaz (2004), used as a data collection tool which consists of two parts. The first part of the questionnaire consists of 8 personal information questions and the second part consists of questions about sports and religious views. The data collected in the research were explained with percentage and frequency values. Then Chi-Square test was applied to determine whether there was a significant difference between the concepts of sports, religiousness and religion. As a result, significant differences were found between women participating in sports and women-men not doing sports together, women not doing sports where men can see and not watching sports that are worn against religion. Again, a significant and inverse proportional relationship was found between religiousness and sports. In addition, it is seen that there are significant differences between religiousness and religion, which encourage sports, religion does not interfere with sports, sports with anti-religious clothing style, women and men do not play sports together, women do not play sports where men can see, and sports with anti-religious clothing are not watched.

Key Words: *Islam, Woman, Sport, Status, Impact*

Alıntı: Aytaş, S.& Karakuş, S. (2020). İslamiyet'in kadınların spor yapma durumları üzerine etkisi (Kütahya-Eskişehir ili örneği). *International Sport Science Student Studies*, 2(2), 72-86.

* Bu çalışma Seher Aytaş'ın Yüksek Lisans tezinin bir bölümünü kapsamaktadır.

¹ Kütahya Akşemsettin İmam Hatip Lisesi, Kütahya, Türkiye, E-mail: aytasseherr@gmail.com

² Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya, Türkiye, E-mail: seydikarakuş@hotmail.com

1. Giriş

Dinlerin ortaya çıkışından bu yana, bütün kabul görülen ve benimsenen dinler toplumun ve bireyin her türlü faaliyetine doğrudan ya da dolaylı olarak etki etmiştir. Bütün bunların ışığında insanın topluluklar halinde yaşamasıyla varlığı ve gerekliliği ortaya çıkan ve de günümüze kadar ilerleyerek devam eden spor da, din olgusunun bu etkisine maruz kalmıştır.

Örneğin antik Olimpiyat Oyunları, ismini tanrıların yaşadıklarına inanılan Olimpos Dağı'nda alıp, oyunlarının da aynı adlardaki tanrılara adanmıştır. Diğer taraftan bir Roma kanununa göre bir devlet memurunun oyunlarını tanrılara adayacak şekilde onların adına düzenlemesi ve yapması gerekiyordu. Yarışmalara mistisizm başta olmak üzere, çeşitli doğal afetlere karşı alınacak tedbirler için de dualara yer verilmektedir. Yapılan bu eylem bütün kutsamaları kapsayan bir ritüeldir. Yarış, güneşin gökyüzündeki seyahatine adanmıştır. Yarış sonunda kazanan atların Mars'a adanarak öldürülmesi, "kurban" fikriyle ilişkilendirilmektedir. Romalıların mahsullerini arttırmak için yaptıkları bir çeşit dinsel içerikli sportif aktivitedir (Topaloğlu, 2001).

En dikkat çekicilerinden biri de spor sosyolojisi konusunda en fazla atıfta bulunduğu şahit olduğumuz J. M. Brohm adlı Fransız asıllı sosyal bilimci, milyonları bulan kulüplerin, üyelerinin ve bir o kadardan fazla seyirci niteliğindeki kitlenin var ettiği sporu, evrensel din olarak görüyor olmasıdır (Amman, 2000). Elbette bütün bunlar, sporun ve dinin ne kadar iç içe geçmiş olduğu konusunda tartışmaya her daim açık bir konu olmuştur.

Dinlerin, süregelen bir hareketle çağlar boyu kadına ve de spora bakışı kısaca görülmüştür. Kadınların klasik olanın dışında kalan beden algısı ve sağlık anlayışının uzamında özellikle mistik yönünün doğaya ve toplumun diğer kesimlerine uyum içinde de kalacak şekilde bir yaşamı idam ettirme, dengeli bir hayatın içinde yine de farklı bir yaşam sürdürme isteği onlar için yeni arayışlara sebep olmuştur (Luckmann, 2003). Örneğin kadınların meditasyon, yoga gibi onlara farklı kapıları açan ve bunu aynı zamanda spor olarak gösterebilme vaadi, uzak doğu dinlerinin bu bağlamda öne çıkmasına sebep olmuştur ve kadınlar da bundan faydalanmayı bilmişlerdir (Canbaz 2004).

Müslüman kadın bedenleri üzerine söylemler aynı zamanda, İslamın köktendinci ve daha ılımlı seküler ideolojiler arasındaki küresel politika tarafından beslenen ve temelde karmaşık doğasına işaret eden teolojik mücadelenin tam merkezindedir (Hargreaves, J., & Vertinsky, P. A. Eds, 2007). Bakılacak olursa, dini yanlış yorumlayan pek çok insan gibi ya da toplumda bu durumun nasıl yankı bulacağına dair bilim ve de tartışmalı güven eksikliği, pek çok kadının da spora doğrudan iştirakini engellemektedir (Sofian, M., Omar-Fauzee, U. P. M., & Abd-Latif, R, 2010). Aynı şekilde sınırlandırıcı yaklaşımın, ataerkil hakimiyetin disiplinlerinin kadınlara yüklediği toplumsal sorumlulukları düşünürsek, kadının aynı zamanda serbest zaman aktivitelerine bile katılmasını kısıtladığı öngörülebilir (Tiryaki, S, 2014). Bu noktada Müslüman feministlerin de ne dediğine bakmak bakış açısı olarak fikirleri sağlamlaştırıcaktır. Feministler, Müslüman erkeklerin kadınları toplumsal hayatta ayrımcılığa maruz bıraktıkları ve bu ayrımcılığı kutsal kitabı kullanarak ya da yanlış yorumlamanın verdiği fikirler üzerinden giderek eylemlerinden kendilerini haklı çıkardıkları konusunda hemfikirlerdir (Hargreaves, J, 2007).

İslam dini, ruhu ve bedeni korumayı her zaman düstur edinmiş, sağlıklı birey ve toplum yetiştirmek amacıyla ise bu konuyu desteklemiştir. Bu açıdan İslam dininde sportif faaliyetler, daha çok sağlık için ve de savunma amaçlıdır (Turan, 1985). İslam dini açısından, dinin gerekliliklerinin ve kendisinin topyekün spora ve de kadının bu noktadaki yerine bakacak olursak eğer, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı'na göre, bakış açısının şöyle özetleyebiliriz. "Ergenlik çağına erişmiş Müslüman kadınların, yabancı (mahremi olmayan) erkekler yanında el, yüz ve ayakları dışında kalan bütün bedenini örtmeleri emredilmiştir (Nur 24/31)." Bunun temini için giyilen elbisenin vücut hatlarını ve rengini göstermeyecek nitelikte olması gerekir (Ebu Davud, "Libas 34"). Müslümanların bu emirlere uymaları dini bir vecibedir.

İslam dini tesettürü emretmekle birlikte, örtünmenin şekli konusunda ayrıntıya girmemiş, bunu iklim şartlarına, yaşanılan yerin özelliklerine ve örf'e bırakmıştır. Asıl olan, kadının örtülmesi gereken yerlerinin görünmemesi, vücut hatlarının belirginleşmemesidir. Vücut hatlarını ortaya koyan herhangi bir kıyafet dinin öngördüğü örtünmeyi sağlamaz. Hz. Peygamber (s.a.v), vücut hatlarını belli

eden elbise giyen kadınları kast ederek “Giyinik olduğu halde çıplak olan nice kadınlar vardır” (Müslim, “Libas, 125”) buyurmuştur. Belirtilen ölçülere riayet ederek usulü ile spor ve yürüyüş yapmakta dinen sakınca bulunmamaktadır.” İslam dininin, kadının spor yapmasına bakış açısı bu şekilde özetlenebilmektedir. Bunun yanında ise bu durumu örnek ile açıklayacak olursak; İslam peygamberi Hz. Muhammed, Hz. Aişe ile henüz evlendiklerinde, bir gün birlikte koşu yarışı yapmayı teklif etmektedirler. O yarışı Hz. Muhammed’in eşi Hz. Aişe kazanmıştır. Yaklaşık bir sene sonra aynı yarışı tekrar ettiklerinde bu kez yarışı Hz. Muhammed kazanmaktadır, bu şekilde bir nevi ödeşmiş olmaktadır (Algül, 2000).

Yakın zamana kadar gelen süre zarfında sporun amacında da farklı özellikler kazanmış olması sebebi ile kılık kıyafet açısından İslam dinine uygun olması, dini gerekliliklerinin yerine getirilmesi açısından, önüne geçmemesi, bireyi kumar, şiddet gibi uygun görülmemeyen davranışlara yönlendirememesi gibi bir takım sınırlandırmalar getirilmiştir (Akyüz, 1995). Bu sınırlandırmalara uyulduğu müddetçe gerek elit sporda gerekse toplumsal ve de amatör sporda, birtakım faaliyetlerin yapılmasında ya da seyredilmesinde bir sakınca görülmemektedir (Bardakoğlu, 1999). Bütün bunlar göstermektedir ki; kadının spor yapmasındaki bu çalışmanın amacı elit spordan ziyade, sağlık, eğlenmek ya da serbest zaman değerlendirilmesi olarak dikkate alındığında İslam dini açısından belli kriterlere uyulduğu müddetçe mümkündür.

2. Yöntem

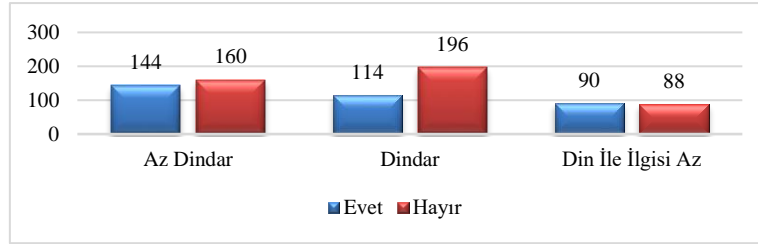
İslamiyet'in kadınların spor yapma durumları üzerine etkisinin belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modeli yaşanmış bir olayı ya da etkisi halen süren bir durumu olduğu şekliyle betimlemeye çalışan araştırma yaklaşımıdır. Bu model kullanıldığı çalışmada yer alan olay, birey ya da nesneyi kendi koşulları içinde ve olduğu şekliyle tanımlanmaya çalışırken, onları değiştirme veya etkileme gayreti göstermemektedir (Karasar, 2013).

2.1. Çalışma Grubu: Araştırmanın evreni olarak ülkemizde yaşayan kadınlar alınırken örneklem grubu ise ulaşım, gelişmişlik ve muhafazakârlık gibi birtakım kriterler göz önünde bulundurularak Eskişehir ve Kütahya illerinden random yöntem ile seçilmiş 816 (Eskişehir 398, Kütahya 418) kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar anket formunda yer alan soruları gönüllü olarak cevaplamışlardır.

2.2. Veri Toplama Araçları: Araştırmada Canbaz (2004) tarafından oluşturulan “Değişen toplumlarda din ve spor” anket formu kullanılmıştır. Anket ilgili literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda toplam 22 sorudan oluşmaktadır. Form içerisindeki soruların dağılımı incelendiğinde 8 adet sorunun katılımcıların olgusal durumu, 6 adet sorunun katılımcıların spor ile ilgili özellikleri, 2 adet sorunun din-spor ilişkisi, 6 adet sorunun ise inanç ve ibadet boyutu ile ilgili olduğu görülmektedir. Araştırmamızda Canbaz (2004) tarafından oluşturulan anket formunun bazı maddeleri çıkarılarak din-spor ilişkisiyle ilgili maddelerden yararlanılmıştır. Spor yapma durumu, dindarlık ve din spor kavramları arasında anlamlı farklılık olup olmadığına bakılmıştır.

2.3. Analiz: Araştırmadan elde edilen verilerin analizi için SPSS paket programından yararlanılmıştır. Öncelikle toplanan anket formlarından uygun olmayanlar atıldıktan sonra programa yüklenmiştir. Programa yüklenen katılımcıların cevaplarına ilişkin veriler yüzde ve frekanslar ile sunulmuş ayrıca spor yapma durumu, dindarlık ve din spor kavramları arasında anlamlı farklılık olup olmadığına bakılması amacıyla Ki-Kare testi uygulanmıştır.

3. Bulgular

Grafik 1. Katılımcıların spor yapma/dindarlık değişkenine ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan kadınların dindarlık ve spor yapma durumları incelendiğinde spor yapmaya evet diyenlerin 114'ü (% 14,4) dindar, 144'ü (% 18,2) az dindar ve 90'ı (% 11,4) din ile ilgisi az olarak, spor yapmaya hayır diyenlerin ise 196'sı (% 24,7) dindar, 160'ı (% 20,2) az dindar ve 88'i (% 11,1) din ile ilgisi az olarak kendilerini nitelendirmektedir.

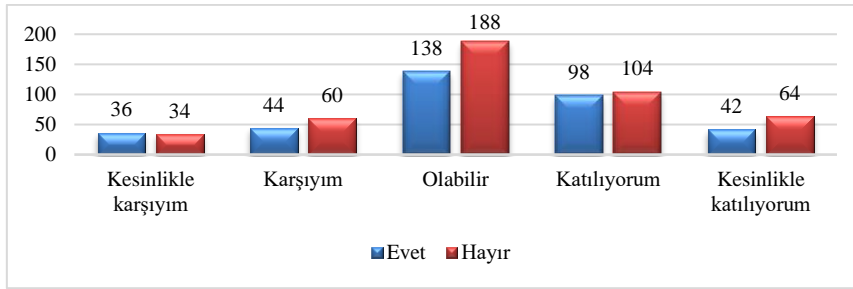
Tablo 1.

Katılımcıların spor yapma/dindarlık değişkenine ilişkin ki-kare dağılımları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.081 ^a	2	.004*
Likelihood Ratio	11.151	2	.004*
N of Valid Cases	792		

*p<.05

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların dindarlık ile spor yapma durumları arasında anlamlı ve ters orantılı bir ilişki olduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 2. Katılımcıların spor yapma/ din her türlü sporu teşvik eder sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan din her türlü sporu teşvik eder sorusuna 36 kişi (% 4,5) kesinlikle karşıyım, 44 Kişi (% 5,4) karşıyım, 138 kişi (% 17,1) olabilir, 98 kişi (%12,1) katılıyorum ve 42 kişi (% 5,2) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 34 kişi (% 4,2) kesinlikle karşıyım, 60 Kişi (% 7,4) karşıyım, 188 kişi (% 23,3) olabilir, 104 kişi (% 12,9) katılıyorum ve 64 kişi (% 7,9) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

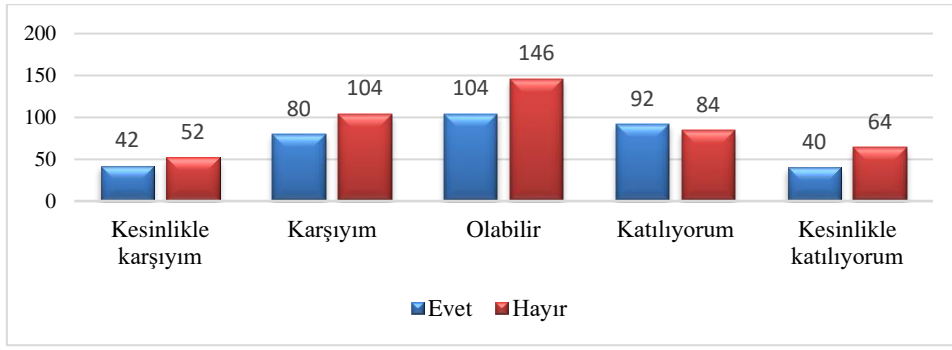
Tablo 2

Katılımcıların spor yapma /din her türlü sporu teşvik eder sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.515 ^a	4	.341
Likelihood Ratio	4.507	4	.342
N of Valid Cases	808		

*p>.05

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre "din her türlü sporu teşvik eder" sorusunun anlamlı bulunmadığı belirlenmiştir (p>.05).

Grafik 3. Katılımcıların spor yapma / din spora karışmaz sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan din spora karışmaz sorusuna 42 kişi (% 5,2) kesinlikle karşıyım, 80 Kişi (% 9,9) karşıyım, 104 kişi (% 12,9) olabilir, 92 kişi (% 11,4) katılıyorum ve 40 kişi (% 5,0) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 52 kişi (% 6,4) kesinlikle karşıyım, 104 Kişi (% 12,9) karşıyım, 146 kişi (% 18,1) olabilir, 84 kişi (% 10,4) katılıyorum ve 64 kişi (% 7,9) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

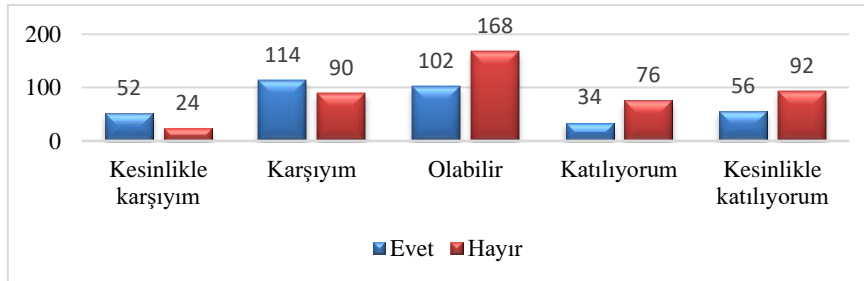
Tablo 3.

Katılımcıların spor yapma durumuna göre din spora karışmaz sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.765 ^a	4	.149
Likelihood Ratio	6.749	4	.150
N of Valid Cases	808		

*p>.05

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre “din spora karışmaz” sorusunun anlamlı bulunmadığı belirlenmiştir (p>.05).

Grafik 4. Katılımcıların spor yapma durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusuna 52 kişi (% 6,4) kesinlikle karşıyım, 114 kişi (% 14,1) karşıyım, 102 kişi (% 12,6) olabilir, 34 kişi (% 4,2) katılıyorum ve 56 kişi (% 6,9) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 24 kişi (% 3,0) kesinlikle karşıyım, 90 kişi (% 11,1) karşıyım, 168 kişi (% 20,8) olabilir, 76 kişi (% 9,4) katılıyorum ve 92 kişi (% 11,4) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

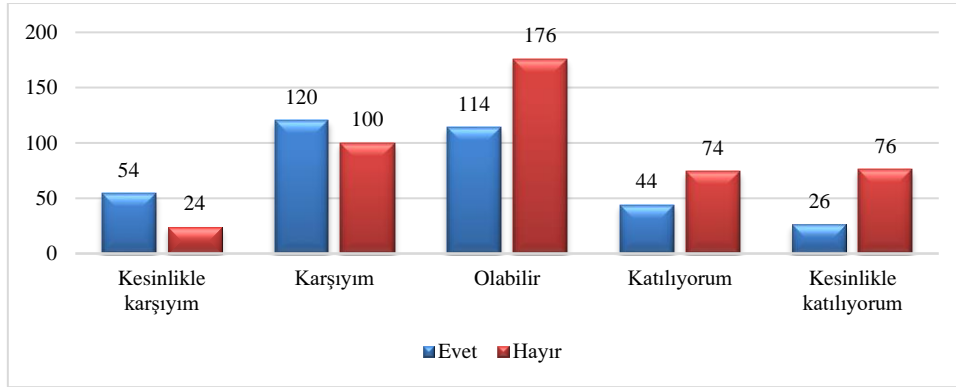
Tablo 4.

Katılımcıların spor yapma durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	44,163 ^a	4	,000*
Likelihood Ratio	44,489	4	,000*
N of Valid Cases	808		

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre “dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 5. Katılımcıların spor yapma durumuna göre dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusuna 54 kişi (% 6,7) kesinlikle karşıyım, 120 kişi (% 14,9) karşıyım, 1014 kişi (% 14,1) olabilir, 44 kişi (% 5,4) katılıyorum ve 26 kişi (% 3,2) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 24 kişi (% 3,0) kesinlikle karşıyım, 100 kişi (% 12,4) karşıyım, 176 kişi (% 21,8) olabilir, 74 kişi (% 9,2) katılıyorum ve 762 kişi (% 9,4) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

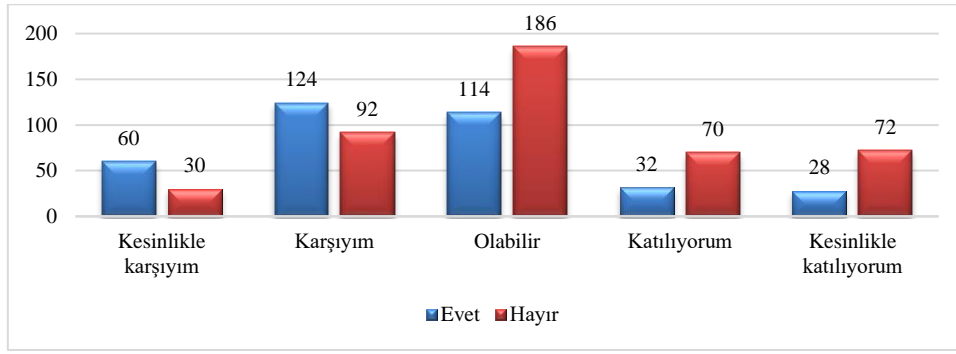
Tablo 5.

Katılımcıların spor yapma durumuna göre dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	48.908 ^a	4	,000*
Likelihood Ratio	49.834	4	,000*
N of Valid Cases	808		

*p<.05

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre “dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 6. Katılımcıların spor yapma durumuna göre kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusuna 60 kişi (% 7,4) kesinlikle karşıyım, 124 Kişi (% 15,3) karşıyım, 114 kişi (% 14,1) olabilir, 32 kişi (% 4,0) katılıyorum ve 28 kişi (% 3,5) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 30 kişi (% 3,7) kesinlikle karşıyım, 92 Kişi (% 11,4) karşıyım, 186 kişi (% 23) olabilir, 70 kişi (% 8,7) katılıyorum ve 72 kişi (% 8,9) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

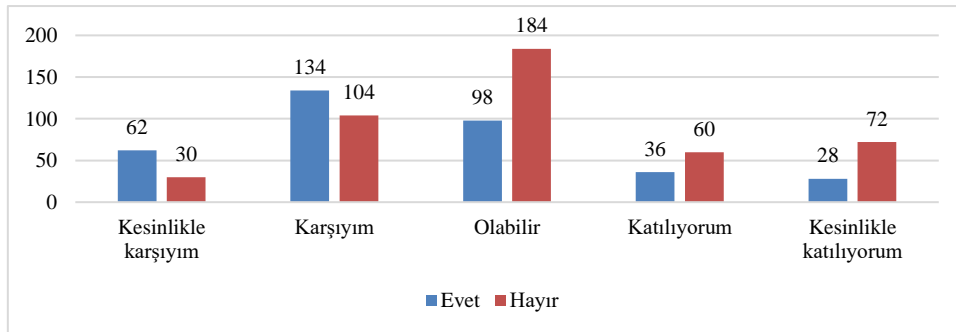
Tablo 6.

Katılımcıların spor yapma durumuna göre kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	55.786 ^a	4	.000*
Likelihood Ratio	56.447	4	.000*
N of Valid Cases	808		

*p<.05

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre “kadınlar erkeklerin görebileceği yerlerde spor yapmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 7. Katılımcıların spor yapma durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan spor yapmaya evet diyen katılımcılardan dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusuna 62 kişi (% 7,7) kesinlikle karşıyım, 134 kişi (% 16,6) karşıyım, 98 kişi (% 12,1) olabilir, 36 kişi (% 4,5) katılıyorum ve 28 kişi (% 3,5) kesinlikle katılıyorum cevabını verirken spor yapmaya hayır diyenlerden 30 kişi (% 3,7) kesinlikle karşıyım, 104 Kişi (% 12,9) karşıyım, 184 kişi (% 22,8) olabilir, 60 kişi (% 7,4) katılıyorum ve 72 kişi (% 8,9) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

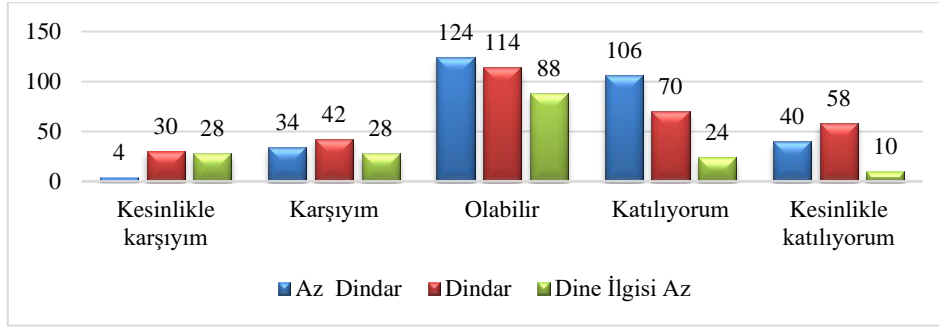
Tablo 7.

Katılımcıların spor yapma durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	56.760 ^a	4	.000*
Likelihood Ratio	57.412	4	.000*
N of Valid Cases	808		

*p<.05

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların spor yapma durumuna göre “dine aykırı bir giyim tarzıyla yapılan spor seyredilmemelidir” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 8. Katılımcıların dindarlık durumuna göre din her türlü sporu teşvik eder sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar dindarlık durumlarına göre din her türlü sporu teşvik eder sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 4 kişi (% 0,5) kesinlikle karşıyım, 34 Kişi (% 4,3) karşıyım, 124 kişi (% 15,5) olabilir, 106 kişi (% 13,3) katılıyorum ve 40 kişi (% 5,0) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 30 kişi (% 3,8) kesinlikle karşıyım, 42 Kişi (% 5,3) karşıyım, 114 kişi (% 14,8) olabilir, 70 kişi (% 8,8) katılıyorum ve 58 kişi (% 7,2) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az olduğunu ifade eden katılımcılardan 28 kişi (% 3,5) kesinlikle karşıyım, 28 kişi (% 3,5) karşıyım, 88 kişi (% 11,0) olabilir, 24 kişi (% 3,0) katılıyorum ve 10 kişi (% 1,3) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

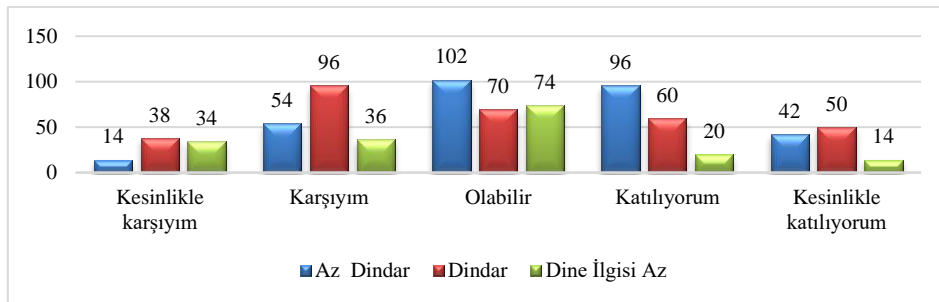
Tablo 8.

Katılımcıların dindarlık durumuna göre din her türlü sporu teşvik eder sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	74.576 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	82.360	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “din her türlü sporu teşvik eder” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 9. Katılımcıların dindarlık durumuna göre din spora karışmaz sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar din spora karışmaz sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 14 kişi (% 1,8) kesinlikle karşıyım, 54 Kişi (% 6,8) karşıyım, 102 kişi (% 12,8) olabilir, 96 kişi (% 12,0) katılıyorum ve 42 kişi (% 5,3) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 38 kişi (% 4,8) kesinlikle karşıyım, 96 kişi (% 12,0) karşıyım, 70 kişi (% 8,8) olabilir, 60 kişi (% 7,5) katılıyorum ve 50 kişi (% 6,3) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az olduğunu ifade eden katılımcılardan 34 kişi (% 4,3) kesinlikle karşıyım, 36 Kişi (% 4,5) karşıyım, 74 kişi (% 9,3) olabilir, 20 kişi (% 2,5) katılıyorum ve 14 kişi (% 1,8) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

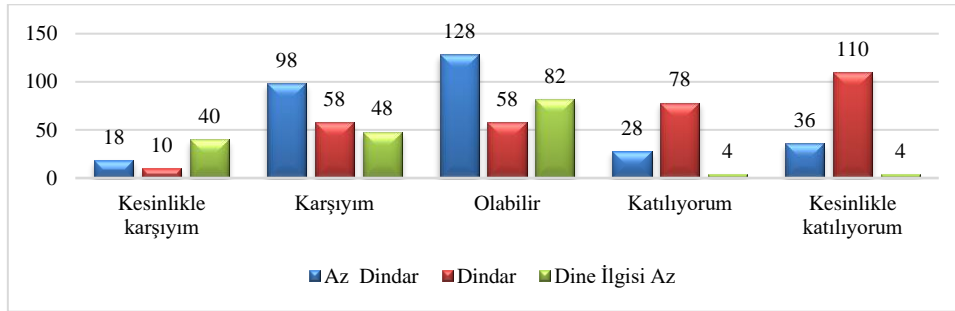
Tablo 9.

Katılımcıların Dindarlık Durumuna Göre Din Spora Karışmaz Sorusunun Ki-Kare Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	77.992 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	80.068	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “din spora karışmaz” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 10. Katılımcıların dindarlık durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar dindarlık durumlarına göre dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 18 kişi (% 2,3) kesinlikle karşıyım, 98 kişi (% 12,3) karşıyım, 128 kişi (% 16,0) olabilir, 28 kişi (% 3,5) katılıyorum ve 36 kişi (% 4,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 10 kişi (% 1,3) kesinlikle karşıyım, 58 Kişi (% 7,2) karşıyım, 58 kişi (% 7,2) olabilir, 78 kişi (% 9,8) katılıyorum ve 110 kişi (% 13,8) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az olduğunu ifade eden katılımcılardan 40 kişi (% 5,0) kesinlikle karşıyım, 48 Kişi (% 6,0) karşıyım, 82 kişi (% 10,3) olabilir, 4 kişi (% 0,5) katılıyorum ve 4 kişi (% 0,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

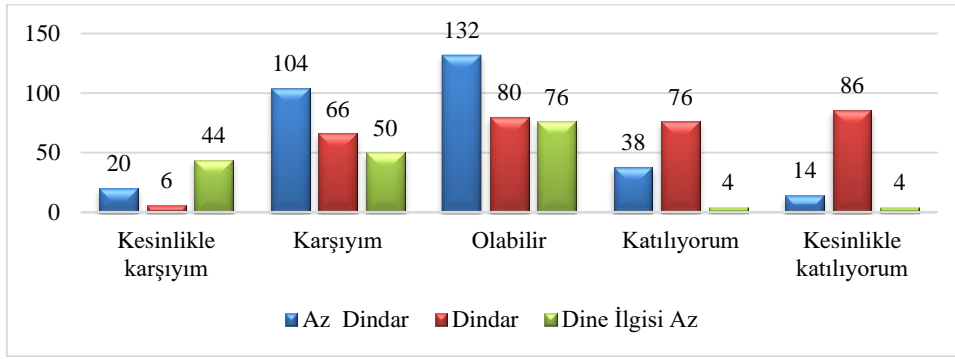
Tablo 10.

Katılımcıların dindarlık durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile spor yapılmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	228.983 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	235.491	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 11. Katılımcıların dindarlık durumuna göre dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar dindarlık durumlarına göre dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 20 kişi (% 2,5) kesinlikle karşıyım, 104 Kişi (% 13,0) karşıyım, 132 kişi (% 16,5) olabilir, 38 kişi (% 4,8) katılıyorum ve 14 kişi (% 1,8) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 6 kişi (% 0,8) kesinlikle karşıyım, 66 Kişi (% 8,3) karşıyım, 80 kişi (% 10,0) olabilir, 76 kişi (% 9,5) katılıyorum ve 86 kişi (% 10,8) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az olduğunu ifade eden katılımcılardan 44 kişi (% 5,5) kesinlikle karşıyım, 50 Kişi (% 6,3) karşıyım, 76 kişi (% 9,5) olabilir, 4 kişi (% 0,5) katılıyorum ve 4 kişi (% 0,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

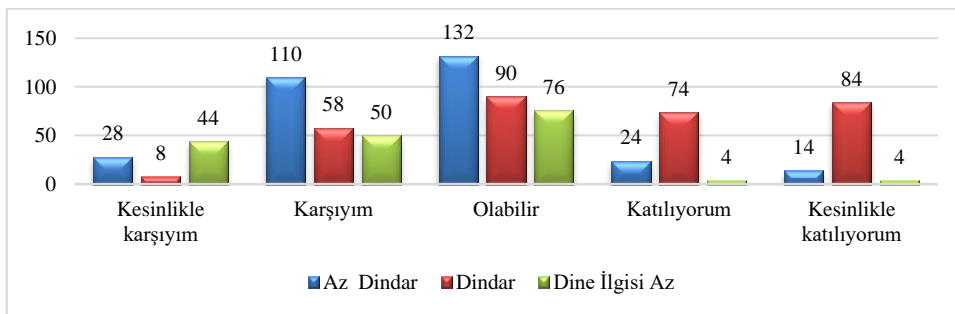
Tablo 11.

Katılımcıların dindarlık durumuna göre dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	217.446 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	218.553	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 12. Katılımcıların dindarlık durumuna göre kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar dindarlık durumlarına göre kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 28 kişi (% 3,5) kesinlikle karşıyım, 110 kişi (% 13,8) karşıyım, 132 kişi (% 16,5) olabilir, 24 kişi (% 3,0) katılıyorum ve 14 kişi (% 1,8) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 8 kişi (% 1,0) kesinlikle karşıyım, 58 kişi (% 7,2) karşıyım, 90 kişi (% 11,3) olabilir, 74 kişi (% 9,3) katılıyorum ve 84 kişi (% 10,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az

olduğunu ifade eden katılımcılardan 44 kişi (% 5,5) kesinlikle karşıyım, 50 kişi (% 6,3) karşıyım, 76 kişi (% 9,5) olabilir, 4 kişi (% 0,5) katılıyorum ve 4 kişi (% 0,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

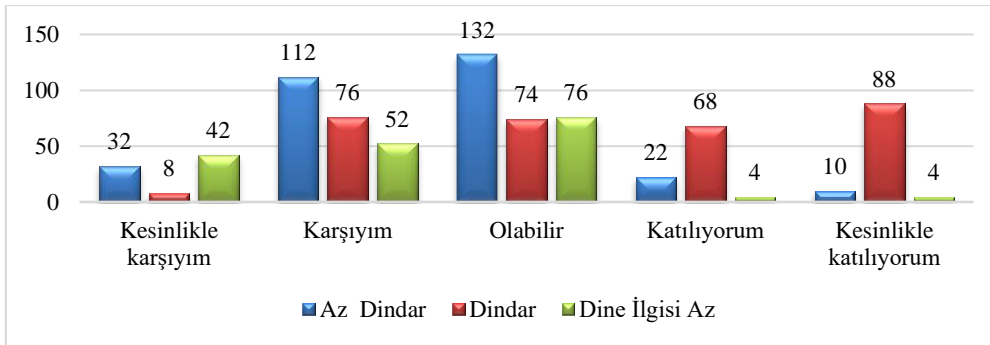
Tablo 12.

Katılımcıların dindarlık durumuna göre kadınlar erkeklerin görebileceği yerde spor yapmamalıdır sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	213.609 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	215.582	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “kadınlar erkeklerin görebileceği yerlerde spor yapmamalıdır” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

Grafik 13. Katılımcıların dindarlık durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusuna ilişkin dağılımları

Araştırmada yer alan katılımcılar dindarlık durumlarına göre dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusuna az dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 32 kişi (% 4,0) kesinlikle karşıyım, 112 kişi (% 14,0) karşıyım, 132 kişi (% 16,5) olabilir, 22 kişi (% 2,8) katılıyorum ve 10 kişi (% 1,3) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Dindar olduğunu ifade eden katılımcılardan 8 kişi (% 1,0) kesinlikle karşıyım, 76 kişi (% 9,5) karşıyım, 74 kişi (% 9,3) olabilir, 68 kişi (% 8,5) katılıyorum ve 88 kişi (% 11,0) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Ayrıca dine ilgisinin az olduğunu ifade eden katılımcılardan 42 kişi (% 5,3) kesinlikle karşıyım, 52 Kişi (% 6,5) karşıyım, 76 kişi (% 9,5) olabilir, 4 kişi (% 0,5) katılıyorum ve 4 kişi (% 0,5) kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 13.

Katılımcıların dindarlık durumuna göre dine aykırı bir giyim tarzı ile yapılan spor seyredilmemelidir sorusunun ki-kare sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	216.984 ^a	8	.000*
Likelihood Ratio	222.848	8	.000*
N of Valid Cases	800		

*p<.05

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların dindarlık durumuna göre “dine aykırı bir giyim tarzıyla yapılan spor seyredilmemelidir” sorusunun anlamlı bulunduğu görülmektedir (p<.05).

4. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde İslamiyet'in kadınların spor yapma durumları üzerine etkisi katılımcıların spor yapma ve dindarlık durumları ile dinin sporu teşvik etmesi, dinin spora karışması, dine aykırı giyim tarzıyla spor yapılmaması, dini açıdan kadın ve erkeğin birlikte spor yapmaması, kadınların erkeklerin

görebileceği yerlerde spor yapmaması ve dine aykırı giyim tarzıyla yapılan sporun seyredilmemesi değişkenleri kapsamında ve literatürde yer alan çalışmalar çerçevesinde tartışılmıştır.

Kadın katılımcıların spor yapma durumları ve dinin her türlü branşı teşvik etmesine ilişkin görüşleri incelendiğinde anlamlı bir fark görülmemiştir ($p<.05$). Ayrıca kadınların dindarlık durumları ve dinin her türlü branşı teşvik etmesine ilişkin ki-kare analizi sonucunda dindarlık ve dinin her türlü branşı teşvik etmesi arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$). Spor ve din kapsamında görüşlerine danışılan katılımcıların, günümüz toplumlarını ve bireylerini büyük ölçüde etkileye "din" faktörü göz önüne alındığında bir netlik söz konusu görünmemektedir. Kadın katılımcıların bir kısmı "din her türlü sporu teşvik eder mi?" ve "din spora karışır mı?" soruları üzerine katılıyorum derken, yine de azımsanmayacak ölçüde bir kısım katılımcı ise her iki soruya da karşı olduklarını belirtmişlerdir. Ama bu pastada en önemli payı kararsız katılımcılar belirlemiştir. Büyük bir çoğunluk kadın katılımcı bu konuda ya fikir beyan etmek istememiş ya da bilmediklerini ifade etmişlerdir. Bütün bunların ışığında Taşmektepligil ve ark., (2011) göre "din" olgusunun her ne kadar dogmatik kurallar bütünü de olsa, bireye bu konuda akıl kullanma-verdiği özgürlük neticesinde bireysel bir düşünme alanı yaratmıştır. İslam peygamberi Hz. Muhammed kuvvetli müminin her zaman zayıf olanına göre daha geçerli ve faydalı olduğunu söylemiş ve bu kapsamda da kuvvetli olmanın bir yolu olarak spor yapmayı teşvik etmiştir. Bayraktar (2003) İslam dininin sporun her türünü teşvik ettiğini ancak, ahlaki değerler nedeniyle bazı evrensel spor dallarının gelişiminin olumsuz olarak etkilediğini savunmaktadır. Araştırmamıza katılanların da Bayraktar'ın da bahsettiği gibi dinin evrensel ahlaki nedenlerinden ötürü kısıtlamasının yaptıkları sporlarda seçici olmalarına yol açtığını göstermektedir. Kadın katılımcıların spor yapma durumları ve dinin spora karışmamasına ilişkin görüşleri incelendiğinde anlamlı bir fark görülmemiştir ($p<.05$). Yine araştırmaya katılan kadınların spor yapma durumları ve dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmamasına ilişkin ki-kare analizi sonucunda spor yapma durumu ve dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmaması arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$). Ayrıca dindarlık durumları ve dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmamasına ilişkin ki-kare analizi sonucunda dindarlık ve dine aykırı bir giyim tarzıyla spor yapılmaması arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$). Dini gerekçeler ve kılık kıyafet kavramlarını açıklamalarında kadın katılımcılar genellikle "dine aykırı bir biçimde giyinerek spor yapılmamalıdır" "dini açıdan kadın ve erkek birlikte spor yapmamalıdır" "kadınlar erkeklerin görecekları yerlerde spor yapmamalıdır." Ve de "dine aykırı bir kıyafetle yapılmış olan spor seyredilmemelidir" sorularına verdikleri yanıtlarda kararsız kaldıkları görülmüştür. Bu soruların hepsine verilen yanıtların büyük çoğunluğu "olabilir" seçeneğinde yığılma yapmıştır. Paksu (2002) bazı İslam ulemaları bu konuda kıyafette uyulması gereken kurallara uyulduğu müddetçe ve de kadın ve erkeğin karışık yapılmaması kaydıyla İslam dinin bu konuya sıcak baktığını söylemektedir. Yine Mâlik, Mâlik b. Enes, Muvattâ, thk. M. Mustafâ el-A'zamî, (Ebû Zabiyy: Müessesetu Zâyid b. Sultân, 2004/1425), 2: 745; Hâkim, el-Müstedrek, 2: 58, Ahmed, Müsned, 5: 55 gibi hadislerde görüldüğü üzere İslam dininde hangi sporlara izin verileceği, hangilerine ise verilmeyeceği konusunda en azından bir fikir yürütülebilir. Buna göre İslam dini bireyin kendisine ve de başkasına zarar vermeyecek şekilde spor yapmasını uygun görüyor diyebiliriz. Araştırmamızdaki kadın katılımcıların dinin uygun görmediği kıyafetle spor yapılmama algısını ortaya koyduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan kadınların hem spor yapma durumları hem de dindarlık durumlarının dini açıdan kadın ve erkeğin birlikte spor yapması, kadınların erkeklerin görebileceği yerlerde spor yapması, dine aykırı bir giyim tarzıyla yapılan sporun seyredilmesi konularında anlamlı farklılıklar görülmesi, kadınların bu konuya mesafeli yaklaşımlarını destekler mahiyettedir. Gerek dini kaideler ve gerekse de toplum yapısının kadınları kısıtladığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak; kadın din ve spor çağlar boyu süren kalıplaşmış fikirler ve düşünceler neticesinde gelen önyargıların, bilginin ve bilimin ışığında yapılan çalışmalar neticesinde de aydınlanmaya başladığı, İslam dininin kadının spor yapmasına belirtilen kıstaslara uyulduğu müddetçe sanılanın aksine karşı gelmediği, spor yapmaya zaten teşvik ettiği görülmektedir. Bilim insanlarının ve de devletlerin kendine düşen sorumlulukları neticesinde bireyi ve kadını spor yapmaya teşvik etmesi; bunları yaparken de dini hassasiyetleri gözetenek yapması, ortamlar sağlamasının faydalı olduğu

düşünülmektedir. Kadına spor yaparken giyeceği kıyafette özgürlük ve spor alanlarını seçerken onların kendilerini daha iyi hissedecekleri alanlar inşaa edilmesi bir başlangıç olabilir. Örneğin kimi hassasiyetlere sahip kadınların kendilerini ifade etmekte zorlanmayacakları, hareketlerini kısıtladığını düşündükleri alanların ve olayların dışında özel alanlar hazırlamak; bu konuda insan fitratında olan kendini iyi ve güvende hissetme ihtiyacını giderecek adımlar atak, en azından yaklaşım olarak doğru bir sürece imza atmak demektir.

Kaynakça

- Akyüz, V. (1995). “ Asr-ı Saadette Spor ”, V. Akyüz (Ed.), Bütün Yönleriyle Asr-Saadette İslam. İstanbul: Beyan Yayınları.
- Algül, H. (2000). Alemlere Rahmet Hazreti Muhammed. Diyanet İlmi Dergi, 488-489.
- Amman, M. T. (2000). Spor sosyolojisi. Sporda sosyal bilimler, Birinci Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Bardakoğlu, A. (1999). Haram ve Helaller. İlmihal -İslam ve Toplum. İstanbul: TDV Yayınları.
- Bayraktar, C. (2003). Sosyal yapı özelliklerinin spora etkisi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(1), 19-36.
- Canbaz, S. (2004). Değişen toplumda spor ve din (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ebu Davud, Süleyman b. Eş'as b. İshak b. Beşir b. Şeddad b. Amr es-Sicistani, Sünenü Ebû Dâvûd, Daru Risale, 1.Baskı, 2009
- Hâkîm en-Neysâbü'rî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdullah. el-Müstedrek ale's-Sahîhayn. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, ty.
- Hargreaves, J., & Vertinsky, P. A. (Eds.). (2007). Physical culture, power, and the body (p. 1). London: Routledge.
- Karasar, N. (2013). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Tarama Modelleri Tanımı ve Temel Nitelikleri. Ankara: Nobel
- Luckmann T. (2003) Görünmeyen Din, Modern Toplumda Din Problemi, İstanbul: Rağbet Yayınları
- Mâlik, Mâlik b. Enes. Muvattâ. thk. M. Mustafâ el-A'zamî. Ebû Zabiyy: Müessesetu Zâyid b. Sultân, 2004/1425.
- Müslim, Müslim b. el-Haccâc b. Müslim el-Kuşeyrî. Sahîhu Müslim. nşr. Muhammed Fuad Abdalbaki. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, ty
- Paksu, M. (2002). Nereye kadar spor? <http://www.zaferdergisi.com/makale-703-nereyekadar-spor.html>. (15.02.2019).
- Sofian, M., Omar-Fauzee, U. P. M., & Abd-Latif, R. (2010). The perspective of Arabic Muslim women toward sport participation. J Asia Pacific Stud, 1, 364-77
- Taşmektepligil, M. Y. İmamoğlu, O. ve Küçük, H. (2011). Osmanlı Devletinde sporun sosyolojik yaklaşım içerisinde değerlendirilmesi. 9. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi.
- Tiryaki, S. (2014). Kadın sporcun fotoğraflarıyla beden pazarlanması. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi, 8(2), 218-237.
- Topaloğlu, B. (2001) İslam, İnanç Esasları. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.
- Turan, A. (1985). İslâmiyette spor ve önemi. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

ENGLISH EXTENDED SUMMARY

Introduction: Since the emergence of religions, all accepted and adopted religions have directly or indirectly influenced all activities of society and the individual. In the light of all this, the sport, whose existence and necessity has emerged with the survival of people in communities, and has continued to this day, has been exposed to this effect of the phenomenon of religion. For example, the ancient Olympic Games took their name from Mount Olympus, believed to be the gods, and their games are dedicated to the gods of the same name. On the other hand, according to a Roman law, a civil servant had to organize and do his games on behalf of them, to devote them to the gods. There are also prayers for measures to be taken against various natural disasters, especially mysticism. This action is a ritual that covers all the blessings. The race is dedicated to the sun's travel in the sky. The killing of the winning horses at the end of the race by devoting them to Mars is associated with the idea of "victim". It is a kind of religious sport activity with the Romans to increase their crops (Muhammed, 2001). One of the most noteworthy is that the French scientist named J. M. Brohm, whom we witnessed the most reference in the field of sports sociology, sees the sport of millions of clubs, members and the audience of more than one audience as universal religion (Amman, 2000). Of course, all this has always been a topic of debate about how sports and religion are intertwined. Islam has always taken the principle of protecting religion, spirit and body, and supported this subject in order to raise healthy individuals and society. In this respect, sports activities in Islam are mostly for health and defence purposes (Turan, 1985). Due to the fact that the sport has gained different features in the aim of sports until recently, some limitations have been introduced such as being suitable for Islamic religion in terms of dress, not being able to direct the individual to unsuitable behaviours such as gambling and violence (Akyüz, 1995). As long as these limitations are complied with, there is no objection in performing or watching some activities in elite sports, or in social and amateur sports (Bardakoğlu, 1999). All this shows that; When the aim of this study of women doing sports is considered as health, fun or leisure time rather than elite sports, it is possible as long as certain criteria are met in terms of Islamic religion. **Method:** In this study, which aims to determine the effect of Islam on the sports of women, the screening model has been adopted. The screening model is a research approach that tries to describe an experienced event or a situation whose effect is still ongoing. While this model is used, while trying to define the event, individual or object in its own conditions and as it is, it does not try to change or affect them (Karasar, 2013). While the women living in our country are the universe of the research, the sample group consists of 816 (Eskişehir 398, Kütahya 418) female participants selected randomly from Eskişehir and Kütahya provinces by considering some criteria such as transportation, development and conservatism. The participants voluntarily answered the questions in the questionnaire form. In the research, "Religion and sports in changing societies" questionnaire created by Canbaz (2004) was used. The survey consists of 22 questions in line with the relevant literature and expert opinions. When the distribution of the questions in the form is analysed, it is seen that 8 questions are related to the participants' factual situation, 6 questions are related to the sports characteristics of the participants, 2 questions are related to the religion-sports relationship, 6 questions are related to the dimension of faith and worship. In our study, some items of the questionnaire form created by Canbaz (2004) were removed and items related to the religion-sports relationship were used. It is examined whether there is a significant difference between the concepts of sports, piety and religion. SPSS package program was used to analyse the data obtained from the research. First of all, questionnaire forms were uploaded to the program after the unsuitable questionnaire forms were discarded. The data regarding the answers of the participants who were uploaded to the program were presented with percentages and frequencies, and the Chi-Square test was applied to see whether there was a significant difference between the concepts of sports, piety and religion. **Results:** When the participants' views about sports and their views on the promotion of religion in any branch were examined, there was no significant difference, and there was a significant

difference between religious status and the promotion of religion in all branches. It was determined that there was no significant difference in the opinions of women participants about their sports and their not to be involved in sports. Again, it was determined that the difference between the women participating in the study and their non-sports and non-religious clothing style was significant. In addition, a significant difference was found between religiousness and non-religious clothing and non-sports. Participation of the women in the study both in terms of sports and religious status about women and men doing sports together, women do sports where men can see, the fact that there are significant differences in watching sports performed in a manner that is contrary to religion, supports women's approach to this issue at a distance. It reveals that both religious rules and the social structure restrict women. **Conclusion:** women, religion and sports have started to be enlightened as a result of studies carried out in the light of prejudices, knowledge and science resulting from stereotypes and thoughts that lasted for ages. It is seen that, as long as the criteria specified for the woman's sports are complied with, the religion of Islam does not oppose contrary to what is believed and encourages sports. Encouraging the individual and woman to play sports as a result of the responsibilities of scientists and states; it is thought to be beneficial to do it by considering religious sensibilities and to provide environments. It may be a beginning to build areas where women will feel better when choosing sports and freedom and sports areas. For example, preparing special areas outside the areas and events that women with certain sensitivities will not have difficulty in expressing themselves and that they think they limit their movements; Taking steps to eliminate the need to feel good and safe in the human fitting in this regard means to at least sign the right process as an approach.